

SIKKERHEDSDATABLAD**PrimeSource Universalrengøring Ren 13**

Sikkerhedsdatabladet er i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) 2015/830 af 28. maj 2015 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH)

PUNKT 1: Identifikation af stoffet / blandingen og af selskabet / virksomheden

Udgivet dato 12.05.2015

Revisionsdato 01.06.2018

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn PrimeSource Universalrengøring Ren 13

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse af stoffet eller præparatet Universalt rengøringsmiddel.

Relevante identificerede anvendelser SU3 Industrielle anvendelser: Anvendelser af stoffer som sådan eller i kemiske produkter* på industri-anlægSU22 Faglige anvendelser: Det offentlige område (administration, uddannelse, forlystelser, tjeneste-ydelser, håndværkere)PC35 Vaske- og rensningsprodukter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)PROC10 Påføring med rulle eller penselERC8A Udbredt indendørs anvendelse af proceshjælpemidler i åbne systemer

Anvendelser der frarådes Ingen specifikke frarådede anvendelser er identificeret.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**Producent**

Firmanavn Novadan ApS (Denmark)

Postadresse Platinvej 21

Postnr. 6000

Poststed Kolding

Land Danmark

Telefon + 45 76 34 84 00

Telefax + 45 75 50 43 70

E-mail sds@novadan.dk

Web-adresse www.novadan.dk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon

Beskrivelse: Giftlinjen. Besvares på dansk og engelsk hele døgnet. +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til
CLP (EC) No 1272/2008
[CLP / GHS]

Eye Irrit. 2; H319;

Stoffets/blandingens farlige
egenskaber

For yderligere information, se punkt 11.

Yderligere oplysninger om
klassificering

Informationerne i sikkerhedsdatabladet er gældende for det koncentrerede produkt. Se
pkt. 16 for oplysninger vedr. anbefalede brugsopløsninger.

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord

Advarsel

Faresætninger

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

Sikkerhedssætninger

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere
minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P337+P313 Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

2.3. Andre farer

Sundhedsmæssige
virkninger

Stænk i øjnene kan medføre rødme og irritation.
Se i øvrigt punkt 11 for yderligere information om sundhedsfare.

Miljøeffekt

Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Olefinsulfonat, natriumsalt	CAS-nr.: 68439-57-6 EF-nr.: 270-407-8 REACH reg nr.: 01-2119513401-57-xxxx	Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2;H315 Yderligere oplysninger om klassificering: SCL: 5-38% Eye Irr.2; >38% Eye Dam.1	1 – 5 %
Isotridecanoethoxylat	CAS-nr.: 69011-36-5 EF-nr.: n.a.	Acute tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318 Yderligere oplysninger om klassificering: SCL: <10% Eye Irr.2; ≥10% Eye Dam. 1	1 -5 %
Komponentkommentarer	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 648/2004 af 31. marts 2004 om		

vaske- og rengøringsmidler:
 <5%: nonionisk tensid , anionisk tensid ,
 <1% : parfume .
 Hele teksten for alle faresætninger er vist i punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Fjern den tilskadekomne fra det forurenede område.
Indånding	Frisk luft. Søg læge ved vedvarende gener.
Hudkontakt	Skyl med vand. Søg lægehjælp ved fortsat ubehag.
Øjenkontakt	Skyl straks med vand i flere minutter. Kontaktlinser fjernes, før skylning påbegyndes. Ved vedvarende irritation, kontakt læge.
Indtagelse	Skyl munden grundigt og giv rigelige mængder mælk/vand til ikke-bevidstløse personer. Søg læge ved vedvarende gener.
Anbefalet personlige værnemidler til personer som giver førstehjælp	Benyt nødvendige værnemidler. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Ingen særlige sundhedsfarer oplyst.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ingen kendte langtidseffekter.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Anden information	Ved bevidstløshed: Tilkald straks læge/ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad.
-------------------	---

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Brandslukningsmiddel vælges under hensyntagen til evt. andre kemikalier.
------------------------	--

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Produktet er ikke brandfarligt. Ved brand kan der dannes sundhedsfarlige gasser.
---------------------------	--

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Benyt nødvendige værnemidler. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
Brandslukningsprocedurer	Der henvises til firmaets brandprocedure. Informer de ansvarlige myndigheder ved risiko for vandforurening. Undgå indånding af røggasser.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer Undgå kontakt med øjnene.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger Undgå udledning til jord og vandmiljø. Ved større udslip til afløb/vandmiljø underrettes lokale myndigheder.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning Mindre spild kan opsamles med absorberende materiale. Inddæm og opsug spild med sand, savsmuld eller lignende. Vask forurenede områder med store mængder vand.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger Se punkt 8 og punkt 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering Ingen specielle forholdsregler i forbindelse med håndtering.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring Opbevares i tætlukket originalemballage.

Betingelser for sikker opbevaring

Opbevaringstemperatur Værdi: 0 – 35 °C

Lagerstabilitet Holdbarhed: 36 måneder.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r) Identificerede anvendelser for dette produkt er beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Olefinsulfonat, natriumsalt	CAS-nr.: 68439-57-6		
Isotridecanoethoxylat	CAS-nr.: 69011-36-5		
Anden information om grænseværdier	Ingen data registreret.		

DNEL / PNEC

Komponent Olefinsulfonat, natriumsalt

DNEL **Gruppe:** Forbruger
Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) – Dermal – Systemisk virkning

Værdi: 1,3 g/kg bw/d

Gruppe: Arbejdstager

Eksponeeringsvej: Lang sigt (gentages) – Indånding – Systemisk virkning

Værdi: 152,2 mg/m³

Gruppe: Arbejdstager

Eksponeeringsvej: Lang sigt (gentages) – Dermal – Systemisk virkning

Værdi: 2,2 g/kg bw/d

Gruppe: Forbruger

Eksponeeringsvej: Lang sigt (gentages) – Oral – Systemisk virkning

Værdi: 13,0 mg/kg bw/d

Gruppe: Forbruger

Eksponeeringsvej: Lang sigt (gentages) – Indånding – Systemisk virkning

Værdi: 45 mg/m³

PNEC

Eksponeeringsvej: Ferskvandssedimenter

Værdi: 2,0 mg/kg

Eksponeeringsvej: Ferskvand

Værdi: 0,042 mg/l

Eksponeeringsvej: Saltvand

Værdi: 0,0042 mg/l

Eksponeeringsvej: Rensningsanlæg STP

Værdi: 4 mg/l

Eksponeeringsvej: Jord

Værdi: 0,0061 mg/kg

Eksponeeringsvej: Saltvandssedimenter

Værdi: 0,2 mg/kg

Værdi: 0,042 mg/l

Bemærkninger: Intermittent release

8.2. Eksponeeringskontrol

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponeering

Tekniske foranstaltninger til at forhindre eksponeering

Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.

Beskyttelse af øjne / ansigt

Egnet øjenbeskyttelse

Ved normal brug er øjenværn ikke påkrævet.

Beskyttelse af hænder

Hud- / håndbeskyttelse, langtids kontakt

Under normale forhold er brugen af handsker ikke påkrævet.

Beskyttelse af hud

Yderligere hud beskyttelsesforanstaltninger Ingen særlige krav.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn er nødvendigt ved

Under normale anvendelsesforhold er åndedrætsbeskyttelse ikke nødvendig.

Farer ved opvarmning

Farer ved opvarmning Ingen særlige.

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet

Se punkt 6.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Væske.
Farve	Blå.
Lugt	Parfumeret.
Lugtgrænse	Bemærkninger: Ikke relevant.
pH	Status: I leveringstilstand Værdi: ~ 8,5 Status: I vandig opløsning Værdi: 7,5 Koncentration: 0,5 %
Smeltepunkt / smeltepunktinterval	Bemærkninger: Ikke relevant.
Kogepunkt/kogepunktinterval	Bemærkninger: Ikke relevant.
Flammepunkt	Bemærkninger: Ikke relevant.
Fordampningshastighed	Bemærkninger: Ikke relevant.
Ekspløsningsgrænse	Bemærkninger: Ikke relevant.
Damptryk	Bemærkninger: Ikke relevant.
Dampmassefylde	Bemærkninger: Ikke relevant.
Relativ massefylde	Bemærkninger: Ikke relevant.
Vægtfylde	Værdi: ~ 1,00 kg/l
Opløselighed	Bemærkninger: Fuldstændigt opløseligt i vand.
Fordelingskoefficient: n-octanol/vand	Bemærkninger: Ikke relevant.
Selvantændelsestemperatur	Bemærkninger: Ikke relevant.
Nedbrydelsestemperatur	Bemærkninger: Ikke relevant.

Viskositet	Bemærkninger: Ikke relevant.
Eksplosive egenskaber	Ikke eksplosiv.
Oxiderende egenskaber	Opfylder ikke kriterierne for brandnærende (oxiderende).

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Bemærkninger	Ingen data registreret.
--------------	-------------------------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Der er ingen kendt reaktivetsrisiko i forbindelse med dette produkt.
-------------	--

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalet brug.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner	Ingen oplysninger.
-------------------------------	--------------------

10.4. Forhold der skal undgås

Forhold der skal undgås	Ingen oplysninger.
-------------------------	--------------------

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Ingen oplysninger.
----------------------------	--------------------

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Ved brand kan der dannes giftige gasser (CO, CO ₂ , NO _x).
-------------------------------	---

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Komponent	Olefinsulfonat, natriumsalt
Akut giftighed	Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Værdi: > 2000 mg/kg Forsøgsdyrsart: Rat Bemærkninger: OECD 401
Komponent	Isotridecanoethoxylat
Akut giftighed	Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral

Værdi: 500-2000 mg/kg
Forsøgsdyrsart: Rat
Test henvisning: OECD 423
Bemærkninger: Supplier MSDS

Andre toksikologiske data

Der er ikke udført toksikologiske tests på produktet.

Andre oplysninger om sundhedsfare

Vurdering af akut toksicitet klassifikation	Ingen dokumentation for akut toksitet.
Indånding	Ingen kendte kroniske eller akutte sundhedsfarer.
Hudkontakt	Ved normal brug forventes ingen hudirritation.
Øjenkontakt	Stænk virker irriterende og kan fremkalde rødme og svie.
Indtagelse	Indtagelse kan medføre irritation af mave/tarmkanalen, opkastning og diarré.
Sensibilisering	Ingen dokumentation for hverken hud- eller luftvejssensibilisering
Mutagenitet	Ingen dokumentation for mutagenitet.
Carcinogenicitet	Ingen dokumentation for kræftfremkaldende egenskaber.
Reproduktionstoksicitet	Ingen dokumentation for reproduktionstoksicitet.
Vurdering specifikt målorgan SE, klassifikation	Ingen dokumentation for specifik organ toksicitet.
Vurdering specifikt målorgan RE, klassificering	Ingen dokumentation for specifik organ toksicitet.
Vurdering af aspiration, fareklassificering	Ingen dokumentation for aspirationsfare.

Symptomer for eksponering

Symptomer på overeksponering

Ingen specifikke symptomer angivet.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Komponent	Olefinsulfonat, natriumsalt
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 1-10 mg/l Testvarighed: 96h Art: Brachydanio rerio Metode: LC50, OECD 203
Komponent	Isotridecanoethoxylat
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 1 – 10 mg/l Testvarighed: 96h Art: Cyprinus carpio Metode: LC50 – OECD TG 203
Komponent	Olefinsulfonat, natriumsalt
Akut akvatisk, alge	Værdi: 5,2 mg/l Testvarighed: 72h

	Art: Skeletonema costatum Metode: OECD 201
Komponent	Isotridecanoethoxylat
Akut akvatisk, alge	Værdi: 1 – 10 mg/l Testvarighed: 72h Art: Desmodesmus subspicatus Metode: EC50 – OECD TG 201
Komponent	Olefinsulfonat, natriumsalt
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 4,53 mg/l Testvarighed: 48h Art: Ceriodaphnia Spec. Metode: OECD 202
Komponent	Isotridecanoethoxylat
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 1 – 10 mg/l Testvarighed: 48h Art: Daphnia magna Metode: EC50 – OECD TG 202
Økotoxicitet	Produktet forventes ikke at medføre risiko for skadevirkninger i miljøet.
Akvatisk kommentarer	Ingen data registreret.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Komponent	Olefinsulfonat, natriumsalt
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: 98% Metode: OECD 301 B Testperiode: 28d
Komponent	Isotridecanoethoxylat
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: > 60% Metode: OECD 301B Testperiode: 28 d
Komponent	Olefinsulfonat, natriumsalt
Kemisk iltforbrug (COD)	Værdi: 790 mg/g
Komponent	Isotridecanoethoxylat
Kemisk iltforbrug (COD)	Værdi: 2100 mg O ₂ /g
Persistens og nedbrydelighed	Produktet er biologisk letnedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale Produktet er ikke bioakkumulerbart.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er vandopløseligt og kan spredes i vandmiljøet.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Ikke klassificeret som PBT/vPvB under de nuværende EU-kriterier.
--------------------------	--

12.6. Andre negative virkninger

Miljøoplysninger, konklusion Dette produkt skal ikke klassificeres for miljøvirkninger.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse	Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Endvidere henvises til Miljøministeriets "Bekendtgørelse om affald (Affaldsbekendtgørelsen)".
EAK-kode nr.	EAK-kode nr.: 0706 Klassificeret som farligt affald: Nej
EWL Emballage	EAK-kode nr.: 0706 Klassificeret som farligt affald: Nej
Anden information	Ved håndtering af affald skal tages hensyn til de sikkerhedsforanstaltninger, der gælder for håndtering af produktet. EAK-koden gælder for rester af produktet i ren form.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Farligt gods	Nej
--------------	-----

14.1. UN-nummer

Bemærkninger	Er ikke omfattet af de internationale regler om transport af farligt gods (IMDG, IATA, ADR/RID).
--------------	--

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse

Bemærkninger	Ikke relevant.
--------------	----------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Bemærkninger	Ikke relevant.
--------------	----------------

14.4. Emballagegruppe

Bemærkninger	Ikke relevant.
--------------	----------------

14.5. Miljøfarer

Bemærkninger	Ikke relevant.
--------------	----------------

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Ikke relevant.
--	----------------

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante oplysninger.

Andre relevante oplysninger. Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**

Anden mærkeinformation	Kun til erhvervsmæssig brug.
Love og regulativer	<p>Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med ændringer.</p> <p>Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 224 af 7. marts 2011 om affald.</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 648/2004 af 31. marts 2004 om vaske- og rengøringsmidler.</p>

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	<p>H302 Farlig ved indtagelse.</p> <p>H315 Forårsager hudirritation.</p> <p>H318 Forårsager alvorlig øjenskade.</p> <p>H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.</p>
Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Irrit. 2; H319;
Anbefalinger vedrørende oplæring	Der kræves ingen særlig uddannelse, men brugeren skal være bekendt med dette sikkerhedsdatablad. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.
Yderligere oplysninger	Brugsklar blanding: 0,5-5% Ikke mærkningspligtig.
Informationer der er tilføjet, slettet eller ændret	Ændring i afsnit: 1, 2, 3, 4, 9, 11, 16
Version	2
Udarbejdet af	ALM